

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

8/2009

Vzpomínka na 28. říjen 1918 ...

28. října si připomínáme vznik samostatné Československé republiky, i dvou jejích prvních prezidentů - T.G. Masaryka a dr. Edvarda Beneše.

Slavnosti ke dni české státnosti, kterou pořádá město Žatec, se zúčastní i naši krajané a za předsednictvo Celostátního výboru jeho člen plk. v.v. Ing. Jaroslav Vodička

Dříve se na toto výročí objevovaly vlajky v oknech občanů, ale poslední dobou tato krásná vzpomínka zaniká ... Snad alespoň my, volynští Češi, budeme na tuto počtu pamatovat

Redakce a SCVP

65 výročí Karpatsko-Dukelské operace.

Dukla - krev, bahno a téměř všudypřítomné miny. Tak zní stručná charakteristika události odehrávající se před pětadesáti lety. Tehdejší velitel Československého armádního sboru a později sedmý československý prezident Ludvík Svoboda má v úvodu své vzpomínkové knihy Z Buzuluku do Prahy napsaný tento citát: „Nikdy nezapomeňte, jak lehce jsme svobodu ztratili a jak těžce a za cenu velkého úsilí a velikých obětí.... jsme ji dobývali zpět.“ Tyto věty se vztahují na všechna bojiště nejen východní, ale i západní fronty největšího konfliktu v dějinách lidstva, nejvíce se však vztahují na samotnou Karpatsko-Dukelskou operaci. Není mým cílem popisovat příčiny a průběh karpatských bojů, to za mě udělali jiní. Pouze chci připomenout, že svobodu jsme nedostali zadarmo. Naše svoboda byla zaplácena tisíci mrtvými a raněnými. Bylo mezi nimi mnoho volyňských Čechů, tátů od rodin i mnoho mladých lidí, kteří měli život před sebou. Na padlé spolubojovníky ani tento rok nezapomněli přímí účastníci bojů, spolu s nimi navštívil místa bojů předseda vlády, který ve svém projevu uvedl: „Dlouhodobě se vracíme ke společným česko-slovenským tradicím a karpatsko-dukelská má v tomto směru významné zastoupení, řekl předseda vlády. Přítomný ministr obrany Martin Barták ve svém proslavu v úterý 6. října uvedl, že je důležité, aby na tato místa pravidelně přijížděl ministr obrany. Podle oficiálních stránek ministerstva obrany pan ministr shromážděným řekl: „Válečných veteránů nám každý rok výrazně ubývá, takový je ale běh lidského života. O to větší povinnost máme se o druhoválečné veterány starat.“ Celkem se ve dnech 5. a 6. října uskutečnilo sedm vzpomínkových akcí, které proběhly na území Polska a Slovenska, např.: v dukelském průmysku a ve městech Svidník, Dukla, Zarzsynu a Nowosielićcih. Slovenskou delegaci vedl prezident Ivan Gašparovič. Nechyběli ani přímí účastníci bojů z Pražského regionu Sdružení volyňských Čechů a jejich přátel. Pietních aktů se zúčastnily Irena Malinská, Jiřina Jiráková i dcera Ludvíka Svobody - Zoe Klusáková. Československou obec legionářskou zastupoval plukovník Alexandr Beer.

Roman Štěr

Věnováno Karlu Kroupovi ...

V květnovém čísle čtrnáctidenníku Národní osvobození, vydávaném ÚV ČSBS byla otištěna krátká informace, že zemřel Karel Kroupa, redaktor jediného odbojářského časopisu u nás. Karel Kroupa, jako jeden z mála novinářů věnoval značnou pozornost volyňským veteránům. V letošním roce jsme se s ním mohli setkat při odhalování památníku pana prezidenta dr. Edvarda Beneše v Žatci. Seznámil jsem se s ním v roce 2005, když mne navštívil a požádal o interview. Z rozhovoru se zrodil obsáhlý článek v Národním osvobození pod názvem: Arciděkan pravoslavné církve - palubní střelec bitevníku.

Velmi si vážím toho, že se v něm objevily kritické poznámky, které jsem uvedl. Oponoval jsem názoru gen. Kvapila, že každý, kdo opustí byť jen na čas svou bojující jednotku, má být zastřelen. Karel Kroupa zaznamenal moje slova: „vžijte se do situace toho vojáčka, mladého kluka z Volyně: poprvé v boji, žádný průzkum, žádní velitelé mu neřekli, co se skrývá v kopcích, co se z nich může na něj snést, jaká smrtící palba ze všech zbraní. Nebo také: poprvé vidí tank, tu příšernou hlomozici a děs vzbuzující obludu, která střílí a jede přímo na něj. Ano, stane se, že uteče.“ Ale nemohu vyloučit, že ten nováček by se za pár týdnů, po uzdravení, zachoval v podobných situacích jako hrdina, což se také stávalo.

V rámečku Národního osvobození redakce uvádí: „Karle, díky za to, že jsi až do poslední chvíle pro redakci pracoval a nenechal nás na holičkách. Ostatně, v tomto čísle máš článek. A v tom předchozím dva. Škoda, že jsme Ti výtisk už nemohli poslat, abychom tě potěšili. Nejvíce nás mrzí, že jsi nás poprvé „podrazil“ a už jsi s námi letos 14. května neoslavil své 83 narozeniny, jak jsme si plánovali. Byl jsi upoután na nemocniční lůžko a my ti mohli popřát jen telefonicky. (Náš problém? Málo Kroupů)

Ty, vynikající češtinář, jsi nám byl rádcem a studnicí informací. Chybíš nám i při korektuře čísla Národního osvobození. Loučíme se s Tebou slovy ze smutečního oznámení, které nám poslali tví blízcí: „Ne věnce, ani pomníky/ ale zlatá stopa, která zbyla/ svět, jenž je krásnější proto, žes tu byl ...“ J. K.

Český Boratín vzpomínal

(Dokončení z minulého čísla)

Po osvobození Boratína začátkem března 1944 se v Lucku k dobrovolnému vstupu do československé armády přihlásilo 80 boratínských mužů a dvě ženy. Někteří z nich byli vráceni domů pro pokročilý věk, dále otcové, kteří přišli s několika svými syny a další muži neschopní vojenské služby ze zdravotních důvodů, případně muži, pověření zvláštními úkoly.

Z Lucka, kde byla provedena registrace odvedených, odjeli na československé vojenské velitelství v Rovně. Tam prošli lékařskou prohlídkou a na základě zdravotního stavu a případně osobního přání byli přiděleni k různým vojenským útvarům podle druhu zbraní a odesláni do míst, kde se tyto útvary nacházely.

Většina boratínských občanů byla přidělena k 1. brigádě.

Moje rodná veska měla jen 42 čísel popisných. Do naší východní zahraniční armády se však přihlásilo přes 80 mužů a dvě ženy. Jedenáct z nich přineslo v bojích za osvobození Československa obět největší-své životy.

Nejvýznamnější polský romantický básník 19. století Adam Mickiewicz věnoval své Ode na mládí všem obráncům vlasti a bojovníkům za národní osvobození, kteří padli v bojích, tento epitaf:

*O ten szcześliwy, kto padł wśródz zawodu,
jeżeli poległym ciałem
Dal innym szczebel do sławy grodu...*

*Šťastný i ten, kdo padl v bitev vřavě
a tělem svým se stal tím stupínkem,
co mnohým přispěl k jejich větší slávě...*

Již více než půl století nás dělí od té nesmírně těžké doby plné strádání, utrpení, lidských obětí. Naše paměť však žije, ona neuplatná paměť s hluboce vrytou bolestnou vzpomínkou na válku a její důsledky. Nechceme-li tuto minulost znovu prožít, nesmíme na ni zapomenout.

Patřím ke generaci, o níž plně platí známé Nerudovo „z bouřného času jsme se narodili a krok za krokem v bouřných mračnech jdeme“. Moje generace přicházela na svět v době první světové války a těsně po ní. Patřím ke generaci těžce postižené druhou světovou válkou a jejími důsledky, zároveň ale k těm šťastným, kteří ji přežili a navzdory všemu mohli ve svém povolání najít smysl života.

K našim boratínským veteránům, jejichž jména i činy na frontě vešly nejvíce ve známost, patří bezesporu tankisté plk. v. v. Bedřich Opočenský a pplk. v. v. Karel Šerák, který se svým tankem T 34 dorazil v květnu 1945 až na Pražský hrad přes téměř celou ustupující Schörnerovu armádu. Dále pplk. Vladislav Opočenský, ten vyprávěl poutavě ve filmu Dukla - krev a mýtus o svých zážitcích průzkumníka a tankového výsadkáře. Plk. v. v. Bedřich Opočenský se vyznamenal především v bojích o Moravskou Ostravu.

V Pamětních listech, které jsem si zvolil za formu svého životopisu, bych rád uvedl také příběhy z doby prožití jako příslušník 1. čs. armádního sboru v SSSR v době 2. světové války. Mají to být vzpomínky na osoby, události a zážitky, z nichž mnohé, bez nejmenších pochybností svědčí o tom, že jejich interpret byl neobvykle oblíbeným dítkem matky Štěstěny. Sem bych rád zařadil i některé vzpomínky mých kamarádů, Bedřicha, Karla a Slávka. Požádal jsem je o informace. Ochetně mi vyhověli, za což jim velice děkuji.

Měl jsem ještě jedno velké přání: setkat se se všemi dosud žijícími spolubojovníky a kamarády. To se mi v sobotu 8. srpna splnilo při setkání veteránů v Horních Řepčicích v plném rozsahu.

Takováto nebo podobná vzpomínková setkání by se měla stát tradicí všude tam, kde jsou naši krajané usídleni nebo jako tomu je np. v Břestu, starobylé hanácké obci na kroměřížsku, kde každým rokem 7. května vzpomínají jeho občané na osvobození od německé nacistické okupace čtvrtým úderným praporem třetí

volyňské brigády 1. čs. arm. sboru. Věnují pietní vzpomínku těm vojákům, kteří v předposlední den 2. světové války tam v boji položili své životy. Kluby vojenské historie přitom předvádějí i rekonstrukci bitvy v prostorách obce.

Jaroslav Chudoba.

Bez práva přeripiski ...

(dokončení)

Jak vývoj události ukázal, komise měly nesnadný úkol, kterého se musely zhostit za každou cenu. Běda těm, kteří hlásili, že se u nich nespolehliví občané nenalézají. Okresní prověřkové komise si pak na takové vesnické komise posvítily, zda nesedí žába na prameni. Stačilo pak uvěznit jednu takovou komisi, a ostatní hned nespolehlivé občany našli.

Ne ve všech okresech probíhaly prověrky rovnoměrně, někde se to protáhlo až do započetí války, to je do 22. 6. 1941.

Tragedií těchto prověrek bylo, že si neuvědomovaly, že označené lidi prakticky odsuzují na smrt, v lepším případě na dlouhé strádání někde v gulagu na severu sov. Svazu. O existenci takových zařízení v té době u nás žádný nic nevěděl. Ze zatčených a odsouzených na dobu 10 let se vrátilo domů asi 3 %. Z lidí označených za agenty cizích rozvědek se nevrátil nikdo.

V naší obci Peredily si prověřková komise poradila snadno. Tři české rodiny se přímo nabízejí k označení za nespolehlivé. Přitom si nemusely rozhněvat nikoho z Ukrajinců, ke kterým je vázaly sousedské nebo příbuzenské vztahy.

Rodina Stárková: rodiče, babička a tři děti

Rodina vlastnila 27 ha půdy, to bylo trochu víc než kulak, to byl buržuj. Pan Stárek dostal obilku, aby se dostával na určitou hodinu do Rovna k oblastnímu soudu. Byla to pro něho záhada, proč k soudu, když proti němu nebylo vedeno žádné trestné řízení. Jeho starší syn Václav zapráhl koně a vezl tátu k soudu v přesvědčení, že se jedná o nějaké nedorozumění a že se všechno vysvětlí a otce přiveze zase domů.

U soudu mu bylo řečeno, že občan Stárek je zadržený, soud bude neveřejný a syn ať se vrátí domů. Co se dělo v Rovně, se rodina nikdy nedozvěděla. Po delší době se rodina dozvěděla, že se Stárek nalézá ve vězení ve Lvově. Nebyla to zpráva úřední, ale spíše od něho z Ostravy věznice, koho Stárek uprosil nebo podplatil, aby jeho rodině podal zprávu. Stárek měl s sebou větší částku peněz, kapesní hodinky, snubní prsten. Do Lvovského vězení byli obyčejně odesíláni lidé s delšími tresty, agenti cizích rozvědek, ke kterým počítali také lidi, chycené na přechodu hranic. Byli to vesměs Poláci, kteří se chtěli vrátit domů. Na sovětské západní Ukrajině se octli, když za války utíkali před Němci, po vypuknutí války 1. září 1939. Byli považováni za špiony pracující pro Němce. Jelikož jim sovětská justice nemohla nic dokázat, tak je raději zařadila do skupiny, kde neměli právo na obhajobu nebo svědky. To měli jenom zloději a vrazi.

Jedno úřední vyrozumění Stárkovi dostali po příchodu Němců. Tehdy ukrajinsko-německá vyšetřovací komise sdělovala, že ve Lvovském vězení byli před příchodem německých vojsk postřeleni všichni vězni. Mezi mrtvými byl i pan R. Stárek, a že je pohřben ve společném hrobě.

Rodina Šlanhofová, rodiče, tři děti, babička

Rodina měla 20 ha polí, syn se oženil s ukrajinskou dívkou Olgou Koziarovou a část polí byla přepsána na něj. Tim byl zřejmě považován starší Šlanhof za méně nespolehlivého a byl nasměrován do věznic Dubno. V Dubně ho čekal trest do 10 let v Gulagu, v lepším případě

na pomoc zemědělství v Kazachstánu. Vězni v Dubně měli velké štěstí, že již čtvrtý den války bylo vězení dobyto německou armádou. Sověti nestačili vězně evakuovat nebo postřelit. Dubno leží na strategické silnici Lvov-Kijev, po které se valily německé tanky. V okolí Dubna proběhla také první tanková bitva, kterou sověti považovali za první vážný odpor proti postupu německé armády. Tento vážný odpor však Němci během jednoho dne zlikvidovali. Pan Šlanhof se vrátil asi na třetí den domů k rodině.

Rodina Pěničková. Otec Josef Pěnička, vdovec, syn Václav u dědy

U mého otce jsme se dověděli od jednoho člena silrady, že si pro mého otce došla GPU autem (okrajem naší vesnice vedla silnice Rovno-Mlynov). Z míst, kde byly nebezpečné cesty, se zadržené osoby odvážely koňskými potahy. Rovenské úřady sdělovaly, že zadržené osoby jsou odesílány do Lvova. Tu zprávu můžeme považovat za věrohodnou. Záhadou zůstává, co se dělo dál. Od zadržení mého otce do započetí války utekl téměř jeden rok. V seznamech popravených se jeho jméno nevyskytovalo. To znamená, že musel být ze Lvova přesunut někam jinam. V období německé okupace byly takové zvěsti, že ještě před hromadnou popravou 4.500 polských důstojníků byly před započatím války do katyňského lesa občas dopravovány skupiny 20-30 vězňů na popravu. Mělo se jednat o vězně ze Lvova. Ty hroby se našly, ale nebyly všechny exhumovány, neboť se u nich nenašly žádné předměty nebo papíry, které by prozrazovaly totožnost obětí. Sověti popravu politických vězňů utajovali a proto je odváželi na odlehlá místa.

Sdružení pozůstalých po katyňských obětech s odbočkou v Ostravě tyto skupinové popravu potvrzuje. U hromadné popravě 4.500 polských důstojníků měli sověti velice naspěch před blížící se frontou.

Na prohledání všech kapes a jiných úkrytů v uniformách nebyl čas a proto byly u obětí nalezeny různé vzkazy z posledních chvil jejich života.

Přikláním se k názoru, že s největší pravděpodobností byl otec zavražděn v Katyňském lese krátce po svém věznění ve Lvově.

Když připustíme druhou možnost, že mohl být odvezen někam na Sibiř, tak můžeme vyloučit Kazachstán. Tam se agenti z cizích rozvědek nenalézali. V úvahu připadá nějaký gulag v extrémně těžkých podmínkách, kde doba přežití netrvala déle než 2-3 roky. Návrat politických vězňů byl nežádoucí.

Některé skromné ukázky z opuštěných gulagů, zveřejněné po rozpadu Sovětského svazu ukázaly pohřebiště u tábora, kam kamarádi v lepším případě zarazili na hrob kolík a na přitesaném konci napsali inkoustovou tužkou jméno nebo číslo pohřbeného.

Úřední seznamy z gulagu a věznic úřady nevydávají. Výmluv mají dost, na zabraném území nepřitelem se vlivem válečných událostí všechno zničilo. Hledané jméno se v seznamech nenašlo. Ze zákona se nemuselo jméno vězně archivovat a pod.

V rodinné kronice nejsou uvedena data úmrtí mé maminky ani otce. V matričním úřadě pravoslavné církve v Satyjevě, kde se mí rodiče brali, já jsem byl křtěný a Satyjevský pop maminku pohřbíval, se nic nedochovalo. V zimě roku 1944 při přechodu fronty budova fary, kde byl matriční úřad shořela do základu.

Tuto snad poslední reportáž píšu na vysvětlení, proč nejsou v rodinné kronice některá data uvedena.

Václav Pěnička

Úvaha

Pan Václav Kytl v článku „Ani po 65 letech jsme nezapomněli!“ ve vzpomínkách na rok 1944 v Kupičově s úctou a vděčností vzpomíná na ty konkrétní lidi, kteří podávali pomocnou ruku všem, kdo ji potřebovali a bez níž by třeba postižení ani nepřežili. Vzpomíná, že se někdy jednalo třeba jen o vědro teplé vody pro nezbytnou očistu těla, horkou žehličku, či vytopenou pec pro likvidaci jinak nezničitelných vší, či bramborovou sadbu, která potom poskytl obživu rodině a jiné zdánlivě dnes maličkosti. Tenkrát to však byly dary nezaplacené, neboť přicházely včas a pramenily z čistých humanitních sousedských vztahů.

Takové příklady humanitní sousedské pomoci vyznívají ve všech vzpomínkách volyňských Čechů na válku, neboť to byla pomoc jediná a nezavazující. Kdo v mezni krizové situaci prožil štěstí podané pomocné ruky, ten na ni nezapomene a aspoň stálou vzpomínkou, s vědomím hodnoty přijatého daru, vyjadřuje svou upřímnou vděčností a úctou, jako pan Václav Kytl těm dárcům jmenovaným v článku.

Tyto úvahy mi připomněly také situace z roku 1944, když Němci již prchali před postupujícími vítěznými armádami a střely sovětských kaťuší hrozivě svištěly nad naší obcí. A nebyli to ti sami asi, co v červnu roku 1941 v tom bleskovém „Drang nach Osten“ coby elitní motorizovaná pěší jednotka slavného Wehrmachtu se zastavila na chvíli v naší obci a u nás na dvoře poopravovala svůj trochu zaprášený vzhled, vydatně se na další cestu posilňovala a zásobovala potřebným proviantem, neboť to přece všechno už bylo jejich. Tito, co se tu zastavili, aby na chvíli vydechli, byli utmácení, špinaví, zavšivení a hlavně hodně hladoví lidé. Těm maminka odeprít pomocnou ruku nedokázala. Uvařila velký hrnc bílého kafe, rozkrájela bochníky chleba a jen jsme sledovali s jakým chvatem hltali nabídnutou potravu, neboť v té jejich situaci už ani zásobování nefungovalo. S podivením maminka shledala v jejich očích i výraz toho prostého lidského „děkuju“ a snad i pokory. „Třeba to nebyli ti, co je zlákala vidina snadných velkých životních výhod. A kdyby i ano, tak si možná uvědomili, že jsou v životě i jiné hodnoty.“

V. Suchopárová

Byli jsme v Sezimově Ústí.

Členové Československé Obce Legionářské jednoty Žatec, SČVP a ČSBS, která má 110 členů, z čehož většina je přímých účastníků II. Odboje, v těchto dnech uskutečnili zájezd do Sezimova Ústí a Lán.

U hrobů obou prezidentů Dr. Edv. Beneše a T. G. Masaryka, kteří se zasloužili o náš stát, jsme s pietou položili věnce a uctili jejich památku. B. Krejčová seznamuje pí. ředitelku muzea se členy zájezdu a stručnou historií volyňských Čechů, zdůrazňuje zásluhu Dr. E. Beneše o jejich návrat do vlasti. Předáváme dvě knihy Jiřího Hofmana:

„Odlitá z kovu“, články o odhalení busty v Žatci, dva dopisy do Senátu a Parlamentu České republiky, ve kterých jsme podpořili jednání o přiznání titulu „Dr. E. Beneš se zasloužil o náš stát“. Vše pro expozici muzea. Potěšil nás velký zájem paní ředitelky.

Nově zrekonstruovaná vila manželů Benešových v Sezimově Ústí vítá každý poslední víkend v měsíci četné návštěvníky. Ochetní průvodci vás provázejí celým areálem. Výklad je doplněn filmovými záběry ze života paní Hany a E. Benešových. Zde, v krásné

upraveném parku uzavírají sňatky mladí lidé. Konečně, po mnoha desetiletích, slouží vila a odkaz paní Hany Benešové svému účelu. Životní přání - předání jejich pozůstatosti Tábořskému Muzeu, bylo splněno po 35 letech.

Ještě několik zpráv ze Žatce. Originál bronzové busty Dr. E. Beneše je umístěn v zasedací síni historické budovy městské radnice, kde se konají schůze zastupitelů města. Přijímají se zde hosté a zasedá rada.

Ve významných dnech našeho státu a také v den narození (28. 5. 1884) a úmrtí (3. 9. 1948) (Dr. E. Beneše pokládáme u busty na Kruhovém náměstí v Žatci věnec. Tím jsme vytvořili důstojnou tradici. Finančně se příslušné organizace střídají.

Po celodenním výletě, za krásného podzimního dne, necítíme únavu. Spokojenost našich členů je nám odměnou.

Božena Krejčová-Vokráčková

ZPRÁVY Z REGIONŮ ...

Region Chomutov

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel společně s OV ČSBS a ČsOL pořádalo tradiční setkání 25. září 2009 ve Středisku kulturních služeb v Chomutově. Velmi pěkné podzimní počasí dotvářelo příjemnou atmosféru v sále, která vydržela po celé tři hodiny. Vedoucí regionu Jiřina Kačerová přivítala nejen domácí krajany, ale i ty, kteří přijeli ze Žatce, Prahy, Plzně, Mostu. Zvláště pak byla potěšena přítomností pana Rejchrt, předsedy CVSČVP, dále Ing. Masopusta, paní Ireny Malínské, Ing. Hofmana a pana Krušiny. Pan Rejchrt je ve funkci teprve kratší dobu, ale byl zde již podruhé. Zamýšlel se nad alarmujícím přírozným úbytkem členů. V letech 1990, 1991 činil počet 4,5 tisíce. Za necelých dvacet let klesl ani ne na polovinu. Co udělat proto, aby byla zapojena mladší generace a ta pokračovala v cestě Čechů z Volyně po roce 1947? Každá generace žije v jiné době, je formována prostředím. Zákonitě dochází ke střetům a nepochopení. Mladým lidem by prospěla návštěva míst, kde začíná historie volyňských Čechů koncem 19. století. To proto, aby nebyla zapomenuta cesta otců a nepropadla do propadlých časů. Snad pomohou již vydané anketní listky, předané mladším lidem. Zpracováním je pověřena doktorka Miloslava Žáková. Výsledky budou uveřejněny ve Zpravodaji. Také se zmínil o řadě vydaných knih a o muzeu v Podbořanech, málo navštěvovaném.

Pan Ing. Masopust dal najevo, že rád jezdí mezi nás. Byl vydán zákon, aby se stát postaral o válečné veterány a vybudovány domovy. Totéž naslibovala armáda, zůstaly pouze sliby. Domovů je po celé republice poskrovnu. Proto apeloval na přítomné, aby se každý jedinec ze všech sil vědomě staral o svoje zdraví a pečoval o sebe a nečekal na pomoc odjinud. Potřební spoluobčané-veteráni přesto mají možnost využití umístění do domovů důchodců v dané lokalitě.

Paní Malínská, předsedkyně pražského regionu, poděkovala za pozvání za sebe i ostatní. Zdravotní stav jí neumožňuje nadále vykonávat funkci předsedkyně. Tuto funkci přebírá syn paní Heleny Engelové Ing. Engel. Nadále zůstává předsedkyní redakční rady. Těž ona si posteskla nad úbytkem členů z 250 na 160. Pro letošní rok zájezd na Duklu odpadá. Pokud jí to zdraví dovolí, uspořádala by zájezd na Volyn v měsíci květnu či červnu 2010. Jednalo by se o zájezd několikadenní s návštěvou měst Luck, Dubno, Rovno, Č. Malín, Mlynov.

Byl by dán samozřejmě prostor k návštěvě rodných míst. Informace budou včas zveřejněny ve Zpravodaji.

Ing. Hofman velmi rád se s námi opět vidí. Upozornil na Zpravodaj č. 2, ve kterém je uvedena možnost získat 200 Kč jako přídatek k penzi těm lidem, kteří ve válce ztratili otce. Na tuto podporu mají nárok od roku 2005. Ministerstvu obrany bylo podáno již 132 žádostí.

Během setkání se rozdávaly zájemcům knihy, které poskytl pan Palička, přivezené Ing. Hofmanem

Pan Krušina, rodák ze Zdobunova vydal na vlastní náklady publikaci „Kronika Zdobunova“. Obsah tvoří mnoho fotografií občanů a zajímavostí města. Na této Kronice se hlavně podílela paní Martišová a usilovala o její vydání. Zemřela bohužel v červenci 2009 a vydání se nedočkala. Zájemci se mohou přihlásit u pana Rampase.

Pan Licinberk Vladimír, předseda obce legionářské v této chvíli zastupoval předsedu ČsBS Vraného. Jde o možnosti využití bezplatné autobusové dopravy v Chomutově. Podmínkou zůstává zaplacení členského příspěvku v daném roce. Všechny přítomné pozval k účasti na oslavách založení republiky a to 27. 10. 2009.

V diskusních příspěvcích se přítomní zabývali otázkou „vyrovnaní majetku na Volyni. Žádosti jsou podle pokynů směřovány manželům Němcovým do Brna. Žádosti je kolem šesti set. Všichni se pozastavují nad liknavostí vyšších orgánů, nad nezájmem poslanců někam tento problém posunout, když s Poláky již došlo k jakémusi smířlivému vyrovnání. Závěr diskuze byl takový, že je nutno se neustále vracet k těmto nárokům. Věřme, že si mladší generace v budoucnu s tímto fenoménem poradí.

Po uzavření diskuze paní Kačerová dala pokyn k podávání občerstvení. Popřála dobrou chuť, příjemné posezení a popovídání mezi přáteli. Vyslovila přání setkat se opět v příštím roce 2010, popřála všem hodně zdraví a hodně šťastných dnů.

Rozendorfová Ludmila

Region Litoměřice

Po dvouměsíční přestávce schůzové činnosti v našem regionu jsme se zase 14. 9. 2009 sešli a byli rádi, že se můžeme scházet zase každý měsíc.

Schůze měla tentokrát mimo plánovaný program bohatší náplň oslav narozenin a svátků, neboť oslava se týkala členů se zpětnou platností za tři měsíce a také mezi oslavenci byl náš velice agilní a starostlivý vedoucí krajan Josef Kozák, který ve zdraví a svěžesti oslavil svou krásnou kulatou osmdesátku.

Po ukončení programu a diskusi se přihlásila paní Mgr. Věra Vichová a vzhledem k tomu, že měla v úmyslu hovořit o pravoslavné církvi sv. Václava v Litoměřicích prohlásila, že není v žádném případě náboženskou fanatičkou, ale tato krásná, restaurovaná památka si zasluhuje více naší pozornosti z mnoha důvodů.

Jako bývalá vyučující profesorka předmětu výtvarného umění a architektury na pedagogické škole v Litoměřicích, líčila velmi erudovaně o restaurátorských změnách na této budově i uvnitř chrámu, kde byly restaurovány staré ikony, doplněny nové a hlavně velice krásně obnoven celý ikonostas, stejně tak byly zhotoveny reliéfy na novém dřevě, neboť staré již bylo znehodnoceno. Velice zajímavé informace poskytovala paní profesorka o této krásné budově. Současně upozornila, že náklady na restaurace byly získávány většinou z příspěvků

věřících a těmi byli mezi Ukrajinci, Poláky, Čechy i Volynští Češi.

Vzhledem k tomu, že 28. září tohoto roku se bude konat v tomto chrámu mimořádně slavnostní bohoslužba za účasti známých celebrit a posvěcení nového ikonostasu, nabádala paní profesorka k návštěvě této události, kdy finančními příspěvky, které jsou ještě k dokončení díla potřebné, by se Volynští Češi mohli stát zákonnými dárci tohoto krásného duchovně kulturního klenotu, Památkovému fondu města i republiky.

Příspěvek paní Mgr. Věry Vichové byl členy výboru velice kladně a s porozuměním kvitován.

V. Suchopárová

NAŠI JUBILANTI ...

Region Rakovník

Dne 21. října se dožívá 90 let Jaroslav Chudoba, rodák z Boratína. Byl dlouholetým prvním redaktorem Věrné Stráže, druhým předsedou Svazu Čechů z Volyně. A především byl předním bojovníkem za návrat volyňských Čechů do vlasti.

Nesmíme zapomenout ani na jeho angažovanost u Zvláštní vojenské skupiny 2272 „Žatec“. Tato ryze volyňská vojenská jednotka působila v Žatci od června 1945 až do její postupné likvidace v letech 1946-47. Zde vykonával funkci náčelníka štábu. Musíme přiznat, že nesporná autorita Svazu Čechů z Volyně pramenila do značné míry i z toho, že byl ve své činnosti a rovněž svým personálním zastoupením „pokračovatelem“ této jednotky. Jako redaktor Věrné stráže byl symbolem kontinuity volyňské pospolitosti. Dne 17. 1. 1947 v časopisu říká: „Až budete očekávat příjezd dlouho očekávaného vlaku, kterým přijedou Vaši blízcí, nezapomeňte, jak mnoho záleží na prvním okamžiku, na slovech, která vyřknete. Nestěžujte si a připravte jim to nejradostnější přivítání.“

I když v posledních letech nebyl členem ústředních orgánů Sdružení, zasloužil se o volyňskou komunitu zejména ve sféře kulturní a publikační. Jeho příspěvky, jak k jubilejnímu setkání žáků českých škol na Volyni dne 5. 10. 2007 a pietní vzpomínky k výročí vypálení Českého Malína velmi obohatily konaná shromáždění. Svým dílem přispěl i k plynulejšímu návratu černobylských krajanů, kdy působil jako překladatel.

Rovněž tak z titulu svých funkcí v okresních výborech ČsOL a ČSBS v okrese Rakovník ve svých projevech vždy zdůrazňoval význam volyňské komunity a zásluhy jejich členů jak ve válečných operacích 2. světové války, tak i na poválečném uspořádání naší společnosti v duchu hesla: „Kdo si nepamatuje svoji minulost, je odsouzen znovu ji prožít“. Neutuchající zájem o krajaňskou pospolitost prokazuje i pravidelnými příspěvky do Zpravodaje.

Za region Rakovník přejeme do dalších let hodně zdraví a spokojenosti a dostatek tvůrčích zájmů k tomu, aby i nadále byla veřejnost seznamována s historií volyňských krajanů.

Emilie Šimánková

Těž redakční rada chce popřát hlavně zdraví, spokojenost a potřebné množství štěstí, a plno elánu a tvůrčích nápadů a zajímavých vzpomínek, na které se my i čtenáři stále těšíme. Redaktorka, členové redakční rady a celý SČVP.

Region Žatec

IV. čtvrtletí

Říjen: 65 let Božena Řapková, Milčeve. 70 let Jaroslav Vlasák, Kounov.

Listopad: 70 let Marie Sršňová, Skupice. 75 let

Emilie Hasilová, Žatec. 85 let Evženie Meliková, Žatec. 85 let Emilie Svobodová, Hřivice. 85 let Václav Valoušek, Stekník. 91 let oslaví náš hospodář Pepiček Holec z Žatce. Celý náš výběr jemu i ostatním do příštích let přeje hodné zdravíčka. Za zásluhy panu Holcovi děkuje i redakce Zpravodaje a SČVP

Prosinec: 75 let František Vyháněk, Kryry. 85 let Antonie Vránová, Žatec.

Všem těmto jubilantům blahopřeje
za region Kamila Ondrová

Region Šternberk IV. čtvrtletí

Augusta Václav, 85 let. Faltys Josef, 90 let. Faltys Josef ml., 50 let. Faltysová-Vejchodová Libuše, 85 let. Knobová Věra-Vacková, 83 let. Lhotáková Marie, 83 let. Polívka Václav, 75 let. Navrátilová-Dandová Libuše, 85 let. Ráza Viktor, 84 let. Tarnavský Pavel, 86 let. Tomášek Vladimír, 80 let. Romaněnko Rostislav, 75 let. Vohralík Miroslav, 60 let. Otcová-Rážová Ludmila, 82 let. Jakubčíková-Najmanová Anna, 87 let. Medvěďová-Červínková Helena, 89 let. Pecová-Romaněnková Anna, 83 let. Klossová-Knobová Helena, 60 let. Truksa Josef, 70 let.

Za region Olomouc část Šternberk všem jmenovaným mnoho zdraví, štěstí a rodinné pohody
přeje Viktor Ráza

Region Karlovy Vary IV. čtvrtletí

Říjen: 87 let Andrllová Věra z Dědovy Hory, nyní K. Vary.

Listopad: 85 let Plucareva Marie z Huto-Mar, K. Vary.

Prosinec: 84 let Ozomová Viktorie z Huto-Mar, K. Vary.

Všem hodně zdraví do dalších let přeje za region
Helena Horáková

Všem jubilantům blahopřeje i redakce
Zpravodaje

NAŠE ŘADY OPUSTILI ...

Region Litoměřice

Paní Věra Pajerová-Vyleťalová z Mirohoště zemřela dne 11. 9. t.r. ve svých 83 letech. Posledně bytem v Blíževsdvlech. V armádě byla jako četař u dělostřelectva.

Zprávu podává sestra Libuše Hývlová

V září zemřela v 91 letech paní Miluše Smetanová z Brodova, posledně bytem v Encovanech.
Za výběr regionu Zelenková

Omluva: Výbor reg. Litoměřice se velice omlouvá paní Jiřině Vítkové z Mirohoště za chybné uvedení jména Marie v minulém Zpravodaji u příležitosti jejich 84. narozenin, které oslavila v říjnu t. r.

Blahopřejeme za výběr Daniela Zelenková

Region Praha

Paní Helena Špačková bytem Čáslav zemřela 3. 9. v nedožitých 93 letech.

Zprávu podala zarmoucená rodina.

Region Šumperk

Dne 17. 8. 2009 zemřel pan Antonín Sedláček z Ozeran Českých, bytem v Šumperku, ve věku 81 let.

Dne 26. 9. 2009 zemřela paní Marie Popčuková Matoušová z Novostavců, bytem v Libině, ve věku 86 let. Oba byli dlouholetými členy našeho Sdružení. Jménem krajanů šumperského regionu vyjadřujeme upřímnou soustrast všem pozůstalým.

Za region Alena Kubelová, Víkřovice

Region Cheb

Oznamujeme, že dne 10. 7. zemřela ve věku 87 let naše dlouholetá členka paní Emilie Kubečková, rodačka ze Zdobunova, nyní v Aši. Jménem krajanů regionu Cheb upřímnou soustrast rodině vyjadřují

Ludmila Mácová a Libuše Pančířová

Rodinám zesnulých projevuje upřímnou účast i
redakce Zpravodaje.

Příspěvky na tiskový fond září 2009

Region Praha: Ing. Ludvík Engel, Hostovice, 500 Kč. Darina Martinovská, Praha, 500 Kč. JUDr. Dagmar Nygrinová, Praha, 400 Kč

Region Karlovy Vary: Anna Englická, Horní Tašovice, 500 Kč

Region Chomutov: Věra Polívková, Chomutov, 200 Kč. Helena Kalíková, Most, 200 Kč. Emilie Pelcová, Klášterec n/Ohří, 100 Kč. Marie Zavadilová, Chomutov, 200 Kč. Zdeňka Vinatá, Nová Role, 300 Kč

Region Moravskoslezský: Emilie Kubínová, 100 Kč. Emilie Hellerová, 100 Kč. Alexandr Krajdl, 200 Kč. Anna Plchová, 600 Kč. Slávka Gajdošíková, 100 Kč. Václav Vyhřídál, 100 Kč. Dodatečně uveřejňujeme příspěvek došlý v březnu a to Rostislav Stehlík, Nový Jičín, 400 Kč.

Na setkání Moravskoslezského regionu 12. září věnovali na tiskový fond tyto členové: Antonína Přibyláková, Nový Jičín, 300 Kč.

Drahomíra Zajičková, Havířov, 100 Kč, Miroslava Vlková, Nový Jičín, 100 Kč. Manželé Marešovi, Studénka, 200 Kč. Stanislav Kabát, Příbor, 500 Kč. Jaroslav Moravec, Fulnek, 200 Kč. Vladimír Knob, Fulnek, 200 Kč. Ludmila Réblová, Suchdol n/Odrou, 300 Kč. Emilie Najmonová, Suchdol n/Odrou, 200 Kč. Marie Klabanová, Suchdol n/Odrou, 300 Kč. Viktor Ráza, Šternberk, 200 Kč, Miroslav Kabát, Šenov, 500 Kč. Vlasta Kopecká, Hladké Žitovice, 100 Kč. Václav Michálek, Loučná n/Desnou, 200 Kč

Region Litoměřice: Při posvícenském setkání Litoměřického regionu věnovali na tisk tyto členové: Miluše Dědková, Litoměřice, 100 Kč, Miroslav Jirsák, Litoměřice, 200 Kč, Karel Šerák, Chotíněves, 200 Kč, Miloslava Papíková, Chotíněves, 100 Kč. Věra Vichová, Litoměřice, 200 Kč, Růžena Stehlíková, Čížkovice, 200 Kč, Miluše Dvořáková, Česká Lípa, 200 Kč, Renata Hyngarová, Ústí n/Labem, 150 Kč, Anna Vokráčková, Soběnice, 200 Kč.

Spontánní sbírky při příležitosti vydání knihy Vladimíra Paličky: „Pod pancířem tanku k domovu“

Region Praha 1 820 Kč, **region Chomutov** 1 000 Kč a **region Mariánské Lázně** 550 Kč
Všem dárcům ze srdce děkuje redakce Zpravodaje a SČVP

Příspěvky pro region Moravskoslezský: Alexandr Krajdl, 100 Kč, Vladimír Knob, 200 Kč a Slávka Gajdošíková, 100 Kč

Sdělení krajanům, kteří se přihlásili jako sirotci po otcích, kteří zahynuli za 2. světové války a účastníkům odboje ve spojeneckých armádách.

Na základě výzvy uveřejněné ve Zpravodaji č. 2/2009 se přihlásilo *jednateli SČVP* a předsedovi *Komise černobylských krajanů* celkem 132 žadatelů. Jejich seznam byl v červnu 2009 předán *Oddělení pro vydávání osvědčení* Ministerstva obrany ČR (dále *Oddělení*).

Na základě žádosti SČVP Ministerstvo obrany uložilo *Krajským vojenským velitelstvím*, aby jejich „terénní pracovníci“ navštívili všechny žadatele a pomohli jim vyplnit žádosti o *Osvědčení účastníka národního boje za osvobození (dále Osvědčení)*. Dohodnutý termín splnění do konce července byl „terénními pracovníky“ dodržen. Nyní *Oddělení* žádosti posuzuje z hlediska splnění podmínek stanovených zákonem č.255/1946 Sb. a koresponduje s jednotlivými žadateli přímo (zašle *Osvědčení*, vyžádá doplnění žádosti, nebo zašle zamítnuti žádosti-toto se týká, bohužel také těch, jejichž otcové nebyli občany předválečné ČSR a padli v některé ze spojeneckých armád).

Do konce září 2009 obdrželo *Osvědčení* kolem 40 žadatelů a několik z nich *jednateli SČVP* sdělilo, že příslušná *Správa sociálního zabezpečení (dále SSZ)* jim již na základě tohoto *Osvědčení* vyplatila příplatek k důchodu ve výši 200.-Kč měsíčně za dobu od začátku platnosti zákona č. 357/2005 Sb. tj. od září 2005 r.

Kdo ze „sirotků“ má *Osvědčení* vydané nyní, nebo dřív např. ovdovělé mamince postaći, když *SSZ* předloží toto *Osvědčení* a prokáže příbuzenský vztah k zahynulému otci (matce) příslušným dokladem (např. ověřenou kopií rodného listu). Ve vlastním zájmu uplatněte své nároky na *SSZ* co nejdříve.

Pozor potěšující zprávy.

a) **Parlament schválil a p. prezident podepsal zákon č.108 z 26.3.2009 Sb., kterým se příplatek k důchodu sirotkům po padlých rodičích zvyšuje na 2400 Kč měsíčně a vdovám po padlém manželovi na 3000 Kč měsíčně. Až obdržíte Osvědčení a budete na příslušné SSZ uplatňovat svůj nárok z toho plynoucí, požádejte o pomoc pro sestavení žádosti na zvýšení vašich náležitostí podle tohoto posledního zákona. Náležitost se přiznává na základě žádosti, nikoliv automaticky.**

b) **Přímí účastníci, kteří bojovali za 2. světové války v některé ze spojeneckých armád a nyní jsou občany České republiky, mají nárok na udělení Osvědčení (podle zákona č. 255/1946 Sb.) a na udělení Osvědčení válečného veterána (podle zákona č.170/2002). Držitelé obou těchto osvědčení mají nárok na výhody plynoucí z obou zákonů.**

Žadatelé, kteří mají příslušné doklady o účasti (prakticky se jedná o „černobylské krajanů“) necht' sdělit *jednateli SČVP* jméno, příjmení, datum narození, od kdy do kdy za války ve spojenecké armádě působil, nynější adresu a zejména kontaktní spojení, aby ho mohl navštívit „terénní pracovník“ *Krajského vojenského velitelství* a pomohl mu zpracovat žádost na *Oddělení*. Neotálejte a vyzkoušejte také ty, kteří ZPRAVODAJ nečtou, protože celá akce brzy skončí.

Ing. Jiří Hofman, *jednatel SČVP* (120 00 Praha 2, Sokolská 33, Hotel LEGIE pro SČVP.

E-mail: jihofman (zavináč) volny. cz. Telefon 224 266 237).

Doc. Boris Iljuk, CSc. předseda Rady černobylských krajanů SČVP.

Důležité upozornění! Jelikož se mnozí dotazy dárců na název a číslo konta Sdružení, rozhodli jsme se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje. **Název konta:** Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. **Číslo konta:** 000000-1937591369/0800, Čs spořitelna a.s. - Rytiřská 29, Praha 1. **Dary můžete posílat i na adresu hospodářky Sdružení: Marie Nečasová, Podháječek 68/V, 471 24 Mlmoň, mobil.: 728 351 726.** Prosíme čtenáře, aby nás neupomínali o zveřejnění darů-dary můžeme uveřejnit teprve po obdržení účetního dokladu!! **Krajané! Neposílejte v žádném případě peněžní dary na adresu redaktorky! Díky za pochopení.** Záležitosti týkající se evidence členů - změny adres, přihlášky nových členů - ukončení členství a veškeré dotazy toho se týkající zaslejte na adresu: **Antonie Kramná, ul. Černého 513/5, 182 00 Praha 8**

Tiráž: Zpravodaj vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřeby svých členů. Za obsahovou náplň odpovídají jejich autoři. Vychází jako občasník. Šéfredaktor: Věra Latzelová. Příspěvky nejsou honorovány, nevyžádané rukopisy se nevracují. Příspěvky zasílejte na adresu: Věra Latzelová, Slapská 1910/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových zásilek povoleno Česká pošta, s.p. odštěpným závodem Praha č.j.nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo vyšlo: 23. 10. 2009